

Oslo 15.09.2016

Medlemmene i rovviltnemnd 4 og 5
Fylkesmann i Oslo og Akershus
Fylkesmann i Hedmark

Kopi: Miljødirektoratet
KLD

Rovviltnemnda i region 4 og 5 kan ikke vedta at over halvparten av de norske ulvene skal skytes i vinter.

Naturvernforbundet frarår på det sterkeste at det åpnes for ulvejakt i ulvesona i vinter. Det er fullstendig uforsvarlig naturforvaltning om nesten 60 % av de norske ulvene skal skytes.

Saksdokumentene er beheftet med store mangler, og Naturvernforbundet oppfordrer rovviltnemdene til å sende saken tilbake til fylkesmann med krav om bedre utredning med mer fakta.

Vi anser det som uforsvarlig å legge det foreliggende saksdokumentet til grunn for eventuell vurdering av lisensjakt på ulv innenfor ulvesona vinteren 2017.

Naturvernforbundet viser til innkalling til møte i rovviltregion 4 og 5 16.september 2016 og de sakspapirene som er lagt ut på nemdas hjemmeside.

Sekretariatene i rovviltregion 4 og 5 (Fylkesmannen i Oslo og Akershus og i Hedmark) foreslår at to familiegrupper og ett revirmarkerende ulvepar skal skytes inne i ulvesona (Fellesak 6/16 Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i 2017). Det vil utgjøre inntil 24 ulver i de tre familiene. Med tidligere vedtak om skyting av 13 ulver legges det opp til at langt over halvparten av ulvene i Norge skal skytes denne vinteren. Totalt kan vedtakene om lisensjaktkvote på ulv medføre at 37 av de registrerte 65-68 ulvene i Norge blir skutt i Akershus og Hedmark i vinter.

Rovdyrnemnd 4 og 5 har allerede vedtatt å skyte 13 ulver i Akershus og Hedmark på lisensjakt utenfor ulvesona i vinter, inkludert den såkalte Osdalsflokken. Dette vedtaket har Naturvernforbundet påklagd, men saken er enda ikke avgjort av Klima- og miljødepartementet. Hvis vedtaket blir stående er dette allerede en rekordhøy skyting av ulv i Norge. Hvis det på nemdmøte 16.september vedtas, slik Fylkesmannen i Oslo og Akershus

har innstilt på, at det i tillegg skal skytes flere ulvefamilier og totalt inntil 24 ulver inne i ulvesona, så svikter norsk naturforvaltning både ulven og naturmangfoldet i Norge.

Naturvernforbundet er overrasket både over at saksframlegget har faglige mangler og gir et ufullstendig kunnskapsgrunnlag. Det legges også til grunn antagelser og ikke dokumenterte påstander, og det legges føringer til grunn som knapt kan sies å være forenlig med en nøytral instans sitt mandat og rolle som sekretariat. I tillegg er flere viktige elementer helt utelatt i de faglige vurderingene i saksframlegget. Dette er oppsiktsvekkende og kan medføre at nemda fatter vedtak på sviktende grunnlag.

Kommentarer til saksframlegget relatert til bestandsstatus:

- Den marginale ulvebestanden i Norge må få stabiliserer seg. Sommeren 2015 var første gang på svært mange år at det var mer enn tre ulvefamilier på norsk jord. Dette er ikke problematisert i saksdokumentene. Naturvernforbundet minner om at vi året før bare hadde to ulvefamilier i landet.
- Det kommer ikke fram i dokumentet hvorfor det er akkurat disse ulvefamiliene i Kynna, Slettås og Letjenna som skal skytes. Andre revir eller familier er tilsynelatende ikke vurdert og det kan se ut som det er politisk bestemt i forkant at akkurat disse tre skal tas.
- Biologien er slik at det er ikke sikkert at familiene eller parene som ble registrert i 2015 har fått valper i 2016. Det kan allerede ha vært en nedgang i antall familier som har fått valper i sommer. Derfor må naturmangfoldlovens § 9 «Føre- var-prinsippet» veie særdeles tungt i denne saken. Det er tross alt snakk om en kritisk truet art og Norges mest sjeldne pattedyr. Saksdokumentene mangler gode faglige vurderinger av dette.
- Det er en betydelig nedgang i den svenske bestanden, med 20 % nedgang i antall ynglinger. I tillegg er det en total nedgang på 30 ulver i hele Sør-Skandinavia, dvs. nedgang på omkring 60 ulv i Sverige. Det betyr at migrasjon over grensa trolig minker. Det er uforsvarlig å legge opp til skyting av 60 % av de norske ulvene når det samtidig er et betydelig mindre overskudd i Sverige. Konsekvensen av dette er ikke vurdert opp mot forslaget om kvote.
- 15 ulver er kjent drept i Norge siden 01.10. 2015. Flere av disse er skutt under kryptjakt eller drept av forgiftning. Ulovlig avlaving av ulv er et meget utstrakt fenomen, men er ikke problematisert i saksdokumentene ifht. den totale samlede belastningen (NML § 10).
- I sakspapirene diskuteres det ikke hvordan uttak av de utvalgte revirene vil påvirke den genetisk vanskelige situasjonen i ulvebestanden. Både i Slettås og i Letjenna er lederhannen såkalte F2-individer. De er barnebarn av finsk-russiske immigranter. I Julussareviret lever Norges eneste F1-ulv, og sammen med F2-individene i Letjenna

og Slettås så er disse noen av de genetisk viktigste ulvene i Norge. Hvor viktige nye gener fra innvandrerulver er for bestanden er dokumentert her:

(<http://rovdatab.no/Nyheter/Nyhetsartikkel/ArticleId/4125/Avkom-av-immigrantulver-lykkes-bedre.aspx>). Dette er ikke diskutert i faggrunnlaget fra Fylkesmannen, noe som er særdeles oppsiktsvekkende. Skyting av de genetisk viktigste ulvene vil kunne ha direkte negativ effekt på ulvens levedyktighet.

- Allerede er familiegruppa i Østmarka ødelagt (begge alfadyrene skutt, høst 2015 og vinter 2016). Dette nevnes, men er ikke tatt hensyn til i saksframlegget, men må vektlegges i betydelig grad.
- Den allerede vedtatte lisensjaktkvoten utenfor ulvesona i Akershus og er foreløpig satt til 13 ulver. Dette utgjør hele Osdalsflokken samt fem enkeltdyr. Dette vedtaket er påklaget av Naturvernforbundet, men klagen er ennå ikke avgjort. I saksdokumentene vurderes overhodet ikke denne allerede svært høye vedtatte lisenskvoten på ulv i regionen. I tillegg setter alle andre rovviltregioner egne lisenskvoter, noe som også vil medføre at en del ulver trolig skytes andre steder i Norge. Heller ikke dette problematiseres i saksframlegget, noe som må anses som en klar mangel ifht. vurdering av samlet belastning (NML § 10).

Kommentarer til saksframlegget relatert til skadeomfang og annet:

- I saksframlegget benyttes følgende standardargument for å begrunne utskyting av ulvefamilieene i Kynna, Slettås og Letjenna: «Selv om skadepotensialet må anses (må sies) å være begrenset, anser sekretariatene at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å åpne for skademotivert lisensfelling..... Sekretariatene kan ikke se at det foreligger andre tilfredsstillende løsninger som vil eliminere skadepotensialet helt».

Sekretariatet legger her til grunn et eget mål om at **skadepotensialet skal elimineres helt** innenfor rovdyprioritert område, som ulvesona faktisk er. Det er feil og ikke i samsvar med politiske føringer i områder der rovdyra skal ha førsteprioritet. Naturvernforbundet reagerer sterkt på denne formuleringen da den er i strid med vedtatt politikk og ligger langt utenfor de vedtatte rovdypforlikene på Stortinget.

- Det sies i sakspapirene at det reelle skadeomfanget vil være større enn det som er antatt/dokumentert. Dette er et merkelig utsagn og mer en politisk påstand enn et faggrunnlag å fatte et kunnskapsbasert vedtak på (jf. NML § 8).
- Sakspapirene viser kart over husdyrskader i ulvesona de siste sju årene. Det er ikke dokumentert tap av beitedyr innenfor reviret til ulvefamilien i Letjennareviret. Når tap av beitedyr er null gjennom mange år, blir det feil å hevde at flokken må skytes fordi den utgjør skadepotensiale. Vedtak om utskyting av Letjennaflokken som ikke har tatt en eneste sau på sju år, må oppfattes å være i strid med rovviltforskriften §

10. Der framgår det at lisensfelling skal være motivert ut fra behovet for skadereduksjon hjemlet i naturmangfoldloven § 18 b.

- I 2014 var det to ynglinger i ulvesona, og det ble erstattet 120 sau som tatt av ulv. Året etter var det sju ynglinger, og færre sauer ble erstattet som tatt av ulv (117). Det er derfor ingen sammenheng mellom antall ynglinger og tap av sau. De fleste ulveskader skjer utenfor ulvesona, og forårsakes ofte av svenske streifdyr. Det er meget sannsynlig at ulveskader inne i sona også gjøres av streifulver, men det er ikke diskutert i sakspapirene.
- For Slettåsreviret hevdes det i saksdokumentene at individer herfra har utvist «nærgående atferd». Dette er faglig tilbakevist, og det er merkelig at det faglige grunnlaget fra Fylkesmannen ikke er oppdatert på dette og igjen en klar mangel ifht. naturmangfoldlovens § 8.

Saksdokumentene er beheftet med store feil og mangler og må returneres til fylkesmann med beskjed om å sikre en faglig tilfredsstillende utredning før vedtak kan fattes.

Argumentasjonen i saksfremlegget strider med vedtatt rovviltpolitikk og vi anser det som faglig uforsvarlig å legge dette saksdokumentet til grunn for eventuell vurdering av lisensjakt på ulv innenfor ulvesona vinteren 2017.

Mvh
Norges Naturvernforbund

Maren Esmark
Generalsekretært

Arnodd Håpnes
Fagleder naturmangfold